

BCK-16080001050601 Seat No. _____

B. Com. (Sem. V) (CBCS) (W.E.F.-2016) Examination

August - 2021

Management Accounting - 1
(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

- (1) કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આપો.
- (2) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

1 સંયમ લિ.ના તા. 31-3-2020 અને તા. 31-3-2021ના રોજના પાકા-સરવૈયા નીચે આપેલા છે :

દેવા	31-3-2020 રૂ.	31-3-2021 રૂ.
* શેર મૂડી	3,00,000	4,00,000
* મૂડી અનામત	—	10,000
* સામાન્ય અનામત	50,000	65,000
* ન.નુ. ખાતું	1,70,000	2,00,000
* લેણદારો	1,00,000	1,20,000
* દેવી હૂંડી	40,000	30,000
* આવકવેરાની જોગાવઈ	90,000	80,000
* સૂચિત ડિવિડંડ	36,000	48,000
	7,86,000	9,53,000
મિલકતો	રૂ.	રૂ.
* મશીનરી (પડતર કિંમતે)	5,00,000	6,00,000
બાદ :- ઘસારો	<u>-1,50,000</u>	<u>-1,70,000</u>
	3,50,000	4,30,000
* ધંધાકીય રોકાણો	80,000	60,000
* સ્ટોક	2,00,000	2,63,000
* દેવાદારો	1,06,000	1,50,000
* બેંક સિલક	30,000	40,000
* પ્રાથમિક ખર્ચ	20,000	10,000
	7,86,000	9,53,000

તા. 31-3-2021ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ દરમ્યાન કંપનીએ :

- (1) ગયા વર્ષનો આવકવેરો રૂ. 90,000 ચૂકવ્યો હતો.
- (2) ધંધાકીય રોકાણો નફાથી વેચ્યા, જે નફો મૂડી અનામત ખાતે જમા કરવામાં આવેલ છે.
- (3) એક મશીનરી, જેની પડતર કિંમત રૂ. 60,000 હતી. અને તેના ઉપર માંડી વાળેલ ઘસારો રૂ. 20,000 હતો. તે યંત્ર રૂ. 30,000માં વેચ્યું.
- (4) રૂ. 10,000ની પડતરની (સંપૂર્ણ ઘસારો માંડી વાળેલ) સ્થિર મિલકત માંડી વાળવાનું નક્કી થયું.

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી “ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક” તૈયાર કરો.

2 શુભમ લિ.ના તા. 31-3-20 અને 31-3-21ના રોજના સંક્ષિપ્ત પાકા-સરવૈયા નીચે મુજબ હતા :

જવાબદારીઓ	31-3-20	31-3-21	મિલકતો	31-3-20	31-3-21
શેર મૂડી	1,12,500	1,12,500	કાયમી મિલકતો	1,00,000	80,000
સામાન્ય અનામત	75,000	77,500	રોકાણો	12,500	15,000
ન.નું. ખાતું	7,500	8,750	સ્ટોક	50,000	48,750
લેણદારો	22,500	18,750	દેવાદારો	50,000	1,13,750
કરવેરાની જોગવાઈ	18,750	2,500	બેંક સિલક	39,750	49,250
ડિબેંચર	—	67,500	લેણી હૂડીઓ	10,000	3,750
મૂડી અનામત	6,500	8,250			
દેવી હૂડીઓ	19,500	14,750			
	2,62,250	3,10,500		2,62,250	3,10,500

વધારાની માહિતી :

- (1) વર્ષ દરમ્યાન ડિવિડંડ ચૂકવ્યું રૂ. 10,000.
- (2) વર્ષ 2020-21 દરમ્યાન રૂ. 2,000ની પડતર કિંમતના રોકાણો રૂ. 2,125માં વેચ્યા હતા. અને નવા રોકાણો રૂ. 4,500માં ખરીદ્યા હતા.
- (3) કાયમી મિલકતો પરનો ઘસારો રૂ. 17,500 અને કરવેરાની જોગવાઈ રૂ. 2,500 ઉધાર્યા પછીનો ચોખ્ખો નફો રૂ. 15,500 હતો.
- (4) વર્ષ દરમ્યાન કાયમી મિલકતનો એક ભાગ કે જેની પડતર રૂ. 2,500 હતી, તે રૂ. 3,000માં વેચ્યો હતો નફો ન.નું. ખાતે સમાયેલ છે.

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી “ભંડોળ પ્રવાહ-પત્રક” તૈયાર કરો.

3 એક વસ્તુના ઉત્પાદન માટેનું પ્રમાણ મિશ્રણ નીચે મુજબ છે :

માલ સામાન	કિલો	કિલો દીઠ કિંમત રૂ.
અ	50	5.00
બ	20	4.00
ક	30	10.00

બગાડનું સામાન્ય પ્રમાણ દાખલ કરેલ એકમોના 10% જેટલું છે. તેની કોઈ ભંગાર કિંમત ઉપજતી નથી. ખરેખર ઉત્પાદન 7200 કિલો થયું. ખરેખર માલ-સામાનની વપરાશ અને પડતર નીચે મુજબ હતી :

માલ-સામાન	કિલો	કિલો દીઠ કિંમત રૂ.
અ	4160	5.50
બ	1680	3.75
ક	2560	9.50

તમારે નીચે મુજબના વિચલનો શોધવાના છે.

- (1) માલ-સામાન ખર્ચ વિચલન
- (2) માલ-સામાન ભાવ વિચલન
- (3) માલ-સામાન વપરાશ વિચલન
- (4) માલ-સામાન મિશ્રણ વિચલન
- (5) માલ-સામાન ઉપજ વિચલન

4 નીચેના ટેબલમાં જરૂરી ગણતરીઓ કરીને ખૂટતાં આંકડા શોધીને ટેબલ ફરીથી લખો :

વસ્તુ	પ્રમાણ જથ્થો (કિ.ગ્રા)	પ્રમાણ કિંમત કિ.ગ્રા. દીઠ (રૂ.)	ખરેખર વપરાશ (કિ.ગ્રા)	ખરેખર કિંમત (કિ.ગ્રા) દીઠ (રૂ.)	માલ-સામાન ખર્ચ વિચલન (રૂ.)	માલ-સામાન કિંમત વિચલન (રૂ.)	માલ-સામાન વપરાશ વિચલન (રૂ.)
A	1400	21	1540	-	-	(-) 2695	-
B	1050	14	910	-	(-) 1225	-	-
C	1750	17.50	-	15.75	-	-	(-) 3675

5 સલોની લિ.એ જોબ નંબર 007ને 40 અઠવાડિયામાં પૂરો કરવાનો છે. આ જોબ પરના કામદારો અને તેમના વેતન દરની વિગતો નીચે પ્રમાણે છે :

વિગત	કામદારોનો પ્રકાર		
	કુશળ	અર્ધ કુશળ	બિન કુશળ
* પ્રમાણ :			
કામદારોની સંખ્યા	40	50	60
અઠવાડિક પ્રમાણ દર	રૂ. 50	રૂ. 40	રૂ. 30
* ખરેખર :			
કામદારોની સંખ્યા	45	35	80
અઠવાડિક ખરેખર દર	રૂ. 60	રૂ. 50	રૂ. 40

જોબ નંબર 007ને 45 અઠવાડિયામાં પૂરો કરવામાં આવ્યો.

મજૂરી ખર્ચના વિચલનો ગણો.

6 જુલાઈ 2021 દરમ્યાનની GMH લિ.ની માહિતી નીચે મુજબ છે :

વિગત	પ્રમાણ	ખરેખર
* મહિના દરમ્યાન ઉત્પાદિત એકમો	20,000	24,000
* મહિના દરમ્યાન કામના દિવસો	25	24
* રોકેલ કામદારોની સંખ્યા	250	200
* પ્રત્યેક કામદારની સરેરાશ માસિક મજૂરી	રૂ. 500	રૂ. 600

ગણતરી કરો :

- (1) મજૂરી ખર્ચ વિચલન
- (2) મજૂરી દર વિચલન
- (3) મજૂર કાર્યક્ષમતા વિચલન

7 અનિતા કંપની એકજ પ્રકારની વસ્તુનું ઉત્પાદન કરે છે. અને તે વસ્તુ એકમ દીઠ રૂ. 10 લેખે વેચે છે. વસ્તુનો એકમ દીઠ ચલિત ખર્ચ રૂ. 6 છે. વાર્ષિક સ્થિર ખર્ચ રૂ. 4,000 છે.

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી શોધો :

- (1) નફા-જથ્થોનો ગુણોત્તર
- (2) સમતૂટ બિંદુએ વેચાણ
- (3) કુલ વેચાણ રૂ. 15,000 હોય ત્યારે સલામતીનો ગાળો
- (4) રૂ. 5,000 નફો મેળવવા જરૂરી વેચાણ
- (5) રૂ. 15,000નું વેચાણ હોય તો નફો

8 માહેશ્વરી લિ.ની “A” અને “B” વસ્તુના ઉત્પાદન અંગેની નીચેની માહિતી આપેલી છે. અને બંને ઉત્પાદનમાં એક સરખા પ્રકારનો માલ-સામાન વપરાય છે :

વિગતા	વસ્તુ A	વસ્તુ B
	એકમ દીઠ (રૂ.)	એકમ દીઠ (રૂ.)
* વેચાણ કિંમત	150	240
* પ્રત્યક્ષ માલ-સામાન (કિલો દીઠ રૂ. 7.50).....	45	90
* પ્રત્યક્ષ મજૂરી (કલાક દીઠ રૂ. 4).....	30	54
* ચલિત પરોક્ષ ખર્ચ	15	24
* કુલ સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ રૂ. 90,000		

કાચોમાલ એ ચાવીરૂપ પરિબળ છે. તેમ ધારીને જો ફક્ત 60,000 કિલો કાચોમાલ પ્રાપ્ત થઈ શકે તેમ હોય અને બંને પ્રકારની વસ્તુના વધુમાં વધુ 6000 એકમોનું વેચાણ થઈ શકે તેમ હોય તો બંને પ્રકારની વસ્તુનું ઉત્પાદન કેટ કેટલું કરવું જોઈએ કે જેથી વધુમાં વધુ નફો પ્રાપ્ત કરી શકાય ?

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) You are required to attempt any four questions.
- (2) All questions carry equal marks.

1 The balance sheets of Sanyam Ltd. as on Dt. 31-3-2020 and Dt. 31-3-2021 are given below :

Liabilities	31-3-2020 (Rs.)	31-3-2021 (Rs.)
* Share Capital	3,00,000	4,00,000
* Capital Reserve	—	10,000
* General Reserve	50,000	65,000
* P&L Account	1,70,000	2,00,000
* Creditors	1,00,000	1,20,000
* Bills Payable	40,000	30,000
* Provision for Income Tax	90,000	80,000
* Proposed Dividend	36,000	48,000
	7,86,000	9,53,000
Assets	Rs.	Rs.
* Machineries (at cost)	5,00,000	6,00,000
Less :- Depreciation	<u>-1,50,000</u>	<u>-1,70,000</u>
	3,50,000	4,30,000
* Trade Investments	80,000	60,000
* Stock	2,00,000	2,63,000
* Debtors	1,06,000	1,50,000
* Bank Balance	30,000	40,000
* Preliminary Exp.	20,000	10,000
	7,86,000	9,53,000

During the year ended 31-3-2021 the company :

- (1) Income tax paid Rs. 90,000.
- (2) Sold trade investments at profit which was credited to Capital Reserve.
- (3) Sold one machine for Rs. 30,000 the cost of which was Rs. 60,000 and depreciation provided on its was Rs. 20,000.
- (4) Decided to write off fixed assets costing Rs. 10,000 (fully depreciated).

From the above informations prepare “Fund Flow Statement”.

2 Following are the summarized balance sheets of Shubham Ltd. as on 31-3-20 and 31-3-21 :

Liabilities	31-3-20	31-3-21	Assets	31-3-20	31-3-21
Share Capital	1,12,500	1,12,500	Fixed Assets	1,00,000	80,000
General Reserve	75,000	77,500	Investments	12,500	15,000
P&L Account	7,500	8,750	Stock	50,000	48,750
Creditors	22,500	18,750	Debtors	50,000	1,13,750
Tax Provision	18,750	2,500	Bank Balance	39,750	49,250
Debentures	–	67,500	Bills Receivable	10,000	3,750
Capital Reserve	6,500	8,250			
Bills Payable	19,500	14,750			
	2,62,250	3,10,500		2,62,250	3,10,500

Additional Informations :

- (1) Dividend paid during the year amounted to Rs. 10,000.
- (2) Investment costing Rs. 2,000 were sold during the year 2020-21 for Rs. 2,125 and new investments worth Rs. 4,500 were purchased.
- (3) Net profit was Rs. 15,500 after debiting the depreciation of Rs. 17,500 on fixed assets and tax provision made Rs. 2,500.
- (4) During the year part of the fixed assets costing Rs. 2,500 was sold for Rs. 3,000. The profit was included in the profit and loss account.

From the above informations, prepare “Fund Flow Statement”.

3 The standard mix of one product is as follows :

Material	Kgs.	Price per kg. (Rs.)
A	50	5.00
B	20	4.00
C	30	10.00

The standard loss in production is 10% of the input. There is no scrap value. Actual production was 7200 kgs. Actual consumption of material and cost were as follows :

Material	Kgs	Price per kg (Rs.)
A	4160	5.50
B	1680	3.75
C	2560	9.50

You are required to calculate the following variances.

- (1) Material cost variance
- (2) Material price variance
- (3) Material usage variance
- (4) Material mix variance
- (5) Material yield variance

4 Rewrite the following table filling the blanks with missing figures, show necessary calculations.

Material	Std. Quantity (Kgs.)	Std. Price (Rs.)	Actual Use (Kgs.)	Actual Price per (Rs.)	Material Cost Variance (Rs.)	Material Price Variance (Rs.)	Material Usage Variance (Rs.)
A	1400	21	1540	—	—	(-) 2695	—
B	1050	14	910	—	(-) 1225	—	—
C	1750	17.50	—	15.75	—	—	(-) 3675

5 Saloni Ltd. is supposed to complete a job no. 007 in 40 weeks. The workers of the job and their wages details are as follows :

Particulars	Types of workers		
	Skilled	Semi-skilled	Un-skilled
* Standard :			
No. of workers	40	50	60
Weekly standard Rate	Rs. 50	Rs. 40	Rs. 30
* Actual :			
No. of workers	45	35	80
Weekly standard Rate	Rs. 60	Rs. 50	Rs. 40

Job no. 007 is completed in 45 weeks. Calculate the labour variance.

6 Information of GMH Ltd. for the month of July 2021 are as under :

Particulars	Standard	Actual
□ Production units during the month	20,000	24,000
□ No. of working days during the month	25	24
□ No. of workers employed	250	200
□ Average monthly wages per worker	Rs. 500	Rs. 600

Calculate :

- (1) Labour cost variance
- (2) Labour rate variance
- (3) Labour Efficiency Variance

7 Anita company manufactures a single article and sell it at Rs. 10 per unit. The variable cost is Rs. 6 per unit and fixed cost is Rs. 4,000 per annum. Calculate from above informations :

- (1) Profit volume ratio
- (2) The break-even Sales
- (3) The margin of safety if total sales are Rs. 15,000
- (4) The sales required to earn a profit of Rs. 5,000
- (5) The amount of profit when sales is Rs. 15,000

8 The details relating to production of “A” and “B” of Maheshwari Ltd. are given below. Identical material is used in production of both the products.

Particulars	Product A	Product B
	Per Unit (Rs.)	Per Unit (Rs.)
□ Selling Price	150	240
□ Direct Material (Rs. 7.50 per kg).....	45	90
□ Direct Labour (Rs. 4 per hour)	30	54
□ Variable Overheads	15	24
□ Total Fixed Overheads Rs. 90,000		

Assuming that raw material is the key factor and only 60,000 kgs of material are available and maximum of 6000 units of both can be sold.

What should be the production of each of them so that maximum profit can be obtained.